

Tereza Malá

Fenomén exopolitiky v České republice z religionistické perspektivy

Práce Terezy Malé nabízí první seznámení s fenoménem exopolitiky z pohledu religionistiky. Stručně představuje fenomén, jeho kořeny a vývoj a současnou situaci v České republice. Staví na existující primární literatuře, a především na rozhovorech s respondenty a respondentkami a zúčastněném pozorování. Jako nástroj pro orientaci ve fenoménu a pro srovnání jeho povahy s náboženskými hnutími používá sedm dimenzí Niniana Smarta.

1) STRUKTURA ARGUMENTACE

Práce je přehledně strukturovaná a je linie výkladu je jasná. Oceňuji zapojení jak primární tak sekundární literatury, a terénního výzkumu. Metoda i teorie je jasně vyložená, autorka hraje „s otevřenými kartami“, i když složitější koncepty vykládá spíš skrze citáty, než vlastními slovy. Co mě trochu trápilo, bylo to, že si čtenář (či čtenářka!) musel(a) hodně dlouho počkat na to, aby se dozvěděl(a), co že to vlastně je ta exopolitika. Termín je zmiňovaný od první stránky, ale vysvětlený až na straně 12.

Hodnocení: 6 bodů z 8.

2) FORMÁLNÍ ÚROVEŇ

V základních ohledech je text OK, ale musím říct, že mě udivilo množství jazykových neobratností, vadných pádů a krkolomných vazeb a syntaktických uzlů. Pár příkladů:

- „... respondenty a respondentkami a z dvoudenního zúčastněného pozorování.“
- „knihami zabývajícími se tajemstvími a nadpřirozeným“
- „je spojovaný se základem pro začátek exopolitiky“
- „Od začátku se setkáváme se dvěma typy ideji ohledně mimozemských bytostí“
- „i členové a členky české exopolitiky se s nimi vnímají v rozporu“
- „a zasazuje se o rozšiřování poznání v tomto směru a aplikaci v občasně společnosti“

Většina ostatních vadných míst nebyly explicitní překlapy nebo hrubky, ale takové bolestivé prznění češtiny, které je gramaticky OK, ale trhá to uši.

U bibliografie mi chyběl rozsah stran u článků.

Dotaz: když se všude uvádí „členové a členky“, „respondenti a respondentky“ apod. nemělo by se také všude uvádět „mimozemšťané a mimozemšťanky“? Není předjímání mužského rodu u mimozemšťanů a mimozemšťanek problematické a není generické maskulinum, kterého se autorka dopouští, ukázkou internalizovaného cisheteropatriarchátu?

Hodnocení: 4 body z 8.

3) PRÁCE S PRAMENY

Práce s prameny mi přijde zcela korektní.

Hodnocení: 8 bodů z 8.

4) VLASTNÍ PŘÍNOS

Vlastním přínosem je bezpochyby samotný sběr primárního materiálu formou terénního výzkumu, stejně jako zmapování sedmi dimenzí. Někde na konci mapování dimenzí mi ale chyběla kapitola, kde se to mapování bude nějak reflektovat – co z toho vyplývá? Které dimenze jsou zastoupeny silně, které ne a proč asi? Pokud bylo třeba některou dimenzi „omlouvát“ tím, že je třeba jí rozšířit, aby se tam vůbec našla, o čem to svědčí? Jakému jinému kvazináboženskému fenoménu je to svým rozvrhem dimenzí podobné? Je to úplně prototypický člen širokého proudu alternativní spirituality, nebo je to v něčem speciální? Co nám to dalo? Taky by stálo za to trochu kriticky reflektovat, co jsou limity Smartova systému dimenzí. Například pokud tam jde nacpat skoro jakýkoliv společenský fenomén, má to pak nějakou výpovědní hodnotu? On tam nějaký nacpat nejde? Kudy vede ta hranice? V čem konkrétně nám to pomohlo, že jsme přiřadili sedm aspektů exopolitice? Nicméně chápu, že poctivě zodpovědět všechny takové otázky přesahuje možnosti bakalářské práce, jde jen o to načrtnout nějaké zhodnocení.

Hodnocení: 4 body z 8.

5) OBECNÝ PŘESAHL PRÁCE

Práce je užitečná i pro nespécialistu (i nespécialistku!) právě tím, že představuje fenomén, který doposud v Čechách nikdo pořádně nestudoval (ani nestudovala).

Hodnocení: 4 body z 8.

Otázky k diskusi:

- Viz bod 4)
- Navíc by mě zajímalo, jak studentka reflektuje fakt, že práci po ní četli respondenti a respondentky a musela tedy být přijatelná i pro ně. Docházelo díky tomu k nějaké autocenzuře, či opatrnému vyjadřování? Byly některé myšlenky raději ponechány stranou?

Celkové hodnocení: $6 + 4 + 8 + 4 + 4 = 26$, tj. **velmi dobře**.

Práce splňuje všechny nároky kladené na bakalářskou práci, oponent ji proto doporučuje k obhajobě se známkou **velmi dobře**.

V Praze dne 28. 8. 2023

Mgr. Jan A. Kozák, PhD.